

392/2004 Z.z.

VYHLÁŠKA

Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky

z 23. júna 2004,

ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach

Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky podľa § 81 ods. 4 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) ustanovuje:

§ 1

(1) Poľnohospodárska pôda v zraniteľných oblastiach¹⁾ je zaradená v registri produkčných blokov Identifikačného systému poľnohospodárskych parciel do troch skupín s rôznym stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka a spôsobom hospodárenia. Nízky stupeň, stredný stupeň alebo vysoký stupeň obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka a spôsobu hospodárenia je určený podľa stavu ohrozenia kvality podzemných vôd dusičnanmi v závislosti od vlastností poľnohospodárskej pôdy, horninového prostredia, hladinového režimu podzemných vôd a ich vodohospodárskeho významu.

(2) Svahy poľnohospodárskej pôdy so sklonom nad 10 sa nesmú využívať ako orná pôda. Na svahoch poľnohospodárskej pôdy nad 7 sa musí vykonávať protierózna ochrana.

(3) Odvodnené územia poľnohospodárskej pôdy sa musia obhospodarovať spôsobom, ktorý zodpovedá vysokému stupňu obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka.

(4) Pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka sa nesmú budovať nové odvodňovacie zariadenia.

(5) O obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy v zraniteľných oblastiach podľa stupňov obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka a spôsobe hospodárenia sa vedie evidencia.

§ 2

(1) V zraniteľných oblastiach je zakázané aplikovať hnojivá s obsahom dusíka

- a) od 15. novembra do 15. februára kalendárneho roka, alebo
- b) v inom čase, ak je poľnohospodárska pôda zamrznutá do hĺbky 8 cm a viac alebo je pod vrstvou snehu 5 cm, alebo
- c) je zamokrená alebo dočasne zamokrená súvislou vrstvou vody.

(2) Hnojivom s obsahom dusíka sa na účely tejto vyhlášky rozumie každá látka obsahujúca dusík v kvapalnom skupenstve alebo v tuhom skupenstve, ktorá sa aplikuje na poľnohospodársku pôdu alebo do poľnohospodárskej pôdy alebo na rastlinný pokryv s cieľom zvýšiť úrodu pestovaných plodín, a to najmä

- a) minerálne dusíkaté hnojivá jednozložkové a viaczložkové s obsahom dusíka,
- b) tuhé hospodárske hnojivá produkované pri chove hospodárskych zvierat s podstielkou (maštaľný hnoj),
- c) kvapalné hospodárske hnojivá, ktorými sú hnojovica, močovka, hnojovka,
- d) trus vyprodukovaný pri chove hydiny,
- e) čistiarenský kal a dnové sedimenty,
- f) komposty a organické substráty,
- g) pomaly pôsobiace dusíkaté hnojivá syntetizované a vyrábané s označením o ich zložení a spôsobe pôsobenia.

§ 3

(1) Kapacita skladovacích nádrží na hospodárske hnojivá musí byť dostatočná pre všetky druhy skladovaných hospodárskych hnojív.

(2) Skladovacie nádrže hospodárskych hnojív musia byť nepriepustné. Skladovacie nádrže kvapalných hospodárskych hnojív musia byť vybavené bezpečnostným mechanizmom proti preplneniu a musia byť prispôbolené skutočnej produkcii hospodárskeho hnoja v podniku. Kapacita skladovacej nádrže musí presahovať objem vyprodukovaného hospodárskeho hnojiva v čase, keď je jeho aplikácia do poľnohospodárskej pôdy zakázaná; to neplatí, ak sa preukáže, že množstvo presahujúce kapacitu bolo zlikvidované spôsobom, ktorý nepoškodil životné prostredie.

(3) Kapacita skladovacích nádrží pre hospodárske hnojivá musí byť zabezpečená pre šesťmesačnú produkciu. Veľkosť skladovacích nádrží možno vypočítať na základe počtu a druhu hospodárskych zvierat v podniku. Potreba skladovacích nádrží na maštaľný hnoj, močovku a hnojovicu na šesť mesiacov pre jedno zviera je uvedená v prílohe.

(4) Z maštali hospodárskych zvierat a zo skladísk hnojív nesmú vytekať žiadne škodlivé látky.

(5) Pevné hospodárske hnojivo a kompost možno voľne skladovať len na poľnohospodárskej pôde s nízkym stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka a ak nehrozí znečistenie povrchových vôd alebo podzemných vôd najviac tri mesiace.

(6) Zakázané je voľne skladovať hnojivá na poľnohospodárskej pôde

- a) trvalo zamokrenej,
- b) s vysokou hladinou podzemnej vody nad 0,6 m, a to aj dočasne,
- c) na svahu so sklonom nad 3,
- d) v inundačnom území vodného toku alebo na plochách, ktoré môžu byť zaplavené pri 100-ročnom maximálnom prietoku.

§ 4

(1) Na účely zníženia možnosti nebezpečenstva vyplavovania dusíka z poľnohospodárskej pôdy a skrátenia dĺžky času bez rastlinného pokryvu poľnohospodárskej pôdy je potrebné po zbere jednoročných plodín pestovať medziplodiny. Medziplodiny sa pestujú s obmedzeným hnojením v dávke najviac 30 kg N.ha⁻¹, ktoré sa započítava do limitu hnojív v príslušnom roku.

(2) Pri obnove trvalých trávnych porastov a po zaoraní ďatelinovín sa bezodkladne vysieva následná plodina.

(3) Zakázané je aplikovať hnojivá s obsahom dusíka na svahoch poľnohospodárskej pôdy so sklonom nad 10.

(4) Na svahoch trvalých trávnych porastov so sklonom nad 7 možno aplikovať najviac 80 kg N.ha⁻¹ za rok.

(5) Na svahoch poľnohospodárskej pôdy so sklonom do 7 treba dodržiavať ročný limit dusíkatých hnojív podľa § 5.

(6) Na svahoch ornej pôdy so sklonom nad 7 možno aplikovať hnojivá s obsahom dusíka len, ak sú zapravené do poľnohospodárskej pôdy do 24 hodín alebo sú aplikované na list. Kvapalné dusíkaté hnojivá je vhodné zapraviť do poľnohospodárskej pôdy hlboko.

§ 5

(1) Hnojivá s obsahom dusíka treba aplikovať tak, aby sa hnojivo účinne zadržalo v pôde, napríklad zaoraním tuhých hospodárskych hnojív alebo inou podpovrchovou aplikáciou kvapalných hospodárskych hnojív. Dávky hnojív sa stanovujú podľa potrieb jednotlivých plodín a podľa pôdnych pomerov.

(2) Dusík aplikovaný vo forme maštalného hnoja a iných hospodárskych hnojív nesmie priemerne prevýšiť 170 kg N.ha⁻¹ poľnohospodárskej pôdy za rok v zraniteľnej oblasti. V prvom roku štvorročného obdobia je možné použiť dávku obsahujúcu až 210 kg N.ha⁻¹. Exkrementy zvierat na pasienku sa započítavajú do tohto limitu. Do tohto limitu sa nezapočítava dusík z pozberových zvyškov rastlín.

(3) Po aplikácii dusíka vo forme maštalného hnoja v najvyššej dovolenej dávke podľa odseku 2 nesmie doplnková dávka minerálnych hnojív presiahnuť

- a) 50 kg N.ha⁻¹ za rok na poľnohospodárskej pôde s nízkym stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- b) 40 kg N.ha⁻¹ za rok na poľnohospodárskej pôde so stredným stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- c) 30 kg N.ha⁻¹ za rok na poľnohospodárskej pôde s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka.

(4) Doplnkovú dávku dusíka je povolené aplikovať len v čase vytvoreného porastu pestovanej plodiny.

(5) Aplikácia pomaly pôsobiacich hnojív s obsahom dusíka je určená ich výrobcom. Na poľnohospodárskej pôde

- a) so stredným stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka sa určená dávka znižuje o 30 %,
- b) s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka sa určená dávka znižuje o 50 %.

(6) Ak je dusík aplikovaný len vo forme minerálneho hnojiva a vo forme upraveného čistiarenskeho kalu a dnových sedimentov, nesmie množstvo dusíka presiahnuť

- a) 170 kg N.ha⁻¹ za rok na poľnohospodárskej pôde s nízkym stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- b) 150 kg N.ha⁻¹ za rok na poľnohospodárskej pôde so stredným stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- c) 120 kg N.ha⁻¹ za rok na poľnohospodárskej pôde s vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka.

(7) Minerálne hnojivá sa aplikujú delene, pričom jednorazová dávka nesmie prevýšiť 60 kg N.ha⁻¹.

(8) Pri zakladaní chmeľnice, vinice, ovocného sadu a pri hnojení zeleniny náročnej na dusík možno pri hnojení poľnohospodárskej pôdy dusíkom presiahnuť ročné dávky dusíka vo forme maštalného hnoja a kompostov do množstva

- a) 350 kg N.ha⁻¹ na poľnohospodárskej pôde s nízkym stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka,
- b) 250 kg N.ha⁻¹ na poľnohospodárskej pôde so stredným a vysokým stupňom obmedzenia aplikácie hnojív s obsahom dusíka.

(9) Dávky dusíka podľa odseku 8 nemožno aplikovať na svahoch poľnohospodárskej pôdy so sklonom nad 7 .

(10) V čase po zbere plodín do zákazu používania dusíkatých hnojív podľa § 2 možno aplikovať najviac 40 kg N.ha⁻¹ vo forme minerálnych hnojív a 80 kg N.ha⁻¹ vo forme hospodárskych hnojív, kompostov, čistiarenskeho kalu alebo dnových sedimentov.

(11) Zakázané je aplikovať hnojivá s obsahom dusíka

- a) na poľnohospodársku pôdu každoročne ohrozenú záplavami,
- b) v nárazníkových zónach 10 m od povrchového vodného zdroja alebo kanála a 10 m od hranice ochranného pásma I. stupňa zdroja podzemnej vody, ak orgán štátnej vodnej správy v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov neurčí inak.

(12) Program používania hnojív s obsahom dusíka sa spracúva každoročne.

§ 6

Opatrenia Programu poľnohospodárskych činností sa musia vykonať do 30. júna 2008.

§ 7

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. júla 2004.

Zsolt Simon v. r.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [249/2003 Z. z.](#), ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

Príloha
k vyhláške č. [392/2004 Z. z.](#)

Potreba skladovacích nádrží na maštalný hnoj, močovku a hnojovicu na šesť mesiacov pre jedno zviera

Kategória	Priemerná živá hmotnosť	Produkcia/deň		Potreba skladovacích nádrží na dobu 6 mesiacov pre jedno zviera v m ³						
		výkaly	moč	Odkanalizovaná maštaľ			Boxové ustajnenie	Kotercové ustajnenie	Nepodstielané ustajnenie	Splaškové
kg	kg	kg	kg	maštalný hnoj	močovka	maštalný hnoj	maštalný hnoj	hnojovica	vody z dojárne	

Hovädzí dobytok									
Krava mliekového typu	650	34	21	7,46	2,92	8,74	10,51	9,06	0,92
Teľa do 6 mesiacov	105	5	3	1,27	0,35	1,43	1,64	1,32	
Jalovica do 1 roka	250	13	8	3,00	0,92	3,47	4,13	3,46	
Jalovica 1 2 roky	440	22	14	5,03	1,61	5,88	6,89	5,93	
Jalovica nad 2 roky	550	28	17	6,22	1,96	7,23	8,61	7,41	
Býk vo výkrme	360	19	11	4,36	1,27	5,12	6,03	4,94	
Ošípané									
Prasnica pripúšťaná a prasná	180	2,40	6,40	1,11	0,96		1,86	2,77	
Prasnica vysokoprasná a dojčiaci	180	4,50	9,90	2,06	1,31			3,20	
Odstavča	14	0,40	0,90	0,20	0,17		0,31	0,54	
Ošípaná v predvýkrme	30	0,70	1,80	0,37	0,21		0,57	0,74	
Ošípaná vo výkrme	75	1,60	2,10	0,58	0,34		0,81	0,94	
Ošípaná vo výkrme	120	2,00	2,50	0,69	0,41		0,98	1,07	
Prasnička a kanec v odchove	100	1,90	2,40	0,66	0,40		1,00	1,04	
Kanec	200	3,00	6,50	1,31	0,97		1,89	2,39	
Ovce									
Bahnica	55	3,00						0,62	
Jahnička a baran do 1 roka	22	1,21						0,15	0,20
Jahnička a baran nad 1 rok	40	2,20						0,28	0,36
Baran	70	3,8						0,49	
Kozy									
Koza	50	2,7						0,36	
Koza s kozliatkami 40 dní		3,00						0,13	
Kozička a cap do 1 roka	26	1,43						0,18	
Cap	65	3,58						0,45	
Kone									
		22	6	4,05	0,59				
							Podstielané	Klietky	Klietky
Hydina							maštal'ný hnoj	hnojovica	sušený trus
Sliepky nosnica		0,180					0,028	0,030	0,015
brojler		0,054					0,009		
Morka plemenná		0,301					0,047	0,050	0,025
brojler		0,090					0,015		
Kačica plemenná		0,247					0,019		
brojler		0,074					0,006		
Hus plemenná		0,329					0,027		
brojler		0,099					0,009		
							Klietky		
Králiky							maštal'ný hnoj		
Králik chovný		0,25					0,045		
brojler		0,16					0,028		

Vysvetlivky:

Maštal'ný hnoj je uvedený s 20-percentnou stratou vzniknutou skladovaním a odparovaním.

Hnojovica a močovka je uvedená s 10-percentnou stratou vzniknutou skladovaním a odparovaním.

Odkanalizovaná maštal' 30 percent moču absorbuje podstielka do maštal'ného hnoja.

Bahnicou sa rozumie bahnica s jahňatom do 60 dní.

Sušeným trusom sa rozumie trus vysušený na 40 percent sušiny.

Produkciou sa rozumie fyziologická produkcia exkrementov.

Odkanalizovaná maštal' klasické ustajnenie dobytky s priväzovaním a podstielaním. Moč a splaškové vody otekajú do žumpy a maštal'ný hnoj sa odstraňuje zväčša bežným odhrňovačom.

Boxové ustajnenie ustajnenie bez priväzovania, podstielka sa do boxov a maštal' nie je odkanalizovaná. Výkaly, moč a slama sa vyhrňajú vo forme maštal'ného hnoja.

Kotercové ustajnenie skupinové ustajnenie s podstielaným ležoviskom. Výkaly, moč a slama sa vyhrňajú vo forme maštal'ného hnoja, obsahuje hlbokú podstielku, narastajúcu podstielku a ploché pristielané ležovisko.

Nepodstielané ustajnenie voľné ustajnenie v nepodstielaných ležoviskových boxoch. Výkaly a moč sa odstraňujú do skladovacích nádrží vo forme hnojovice (kvapalný hnoj).

Splašková voda z dojárne voda na čistenie dojacieho zariadenia.

Ovce a kozy ustajnenie v skupinovom koterci na hľbokej podstielke. Výkaly, moč a slama sa odstraňujú vo forme maštal'ného hnoja.

Kone ustajnenie v individuálnom boxe s podstielaním. Maštal' je odkanalizovaná rovnako ako pri kravách.

Hydina chov v klietkach. Podstielanie je s hlbokou podstielkou, ktorú tvoria zväčša piliny spolu s trusom.

Králiky chov v klietkach. Produkujú maštal'ný hnoj, ktorý obsahuje ich exkrementy s veľmi malým množstvom slamy od samíc po okotení.